

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՉՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

— Մանկավարժություն և հոգեբանություն —

ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ՝ Լ.Գ.Բաղդասարյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն №_14_

«06» 02. 2024 թ.

_____ Աշ/թ 132_ Մանկավարժություն _____ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասից դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ _011401.00.6 ՄԱՍՄԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասից մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ _____ ՀԼԳ 011401.19.6

/դասից կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

_____ բակալավր _____

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

_____ մանկավարժության և հոգեբանության _____

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

_____ առկա _____

/առկա, հետակա/

Կուրս/կիսամյակ

2-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ _____

Դասախոս(ներ)՝

_____ Պ.Հ. Գևորգյան _____

/անուն, ազգանուն/

Էլ.հասցե/ներ pargevgevorgyan007@gmail.com,

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում
...
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները
...
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները,
կարողությունները և հմտությունները
...
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
...
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների,
կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ
աշխատաշուկայի պահանջների
...
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները,
արդյունքների ամփոփման ձևերը
...
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
...
8. Դասավանդման մեթոդներ.....
...
9. Ուսումնառության մեթոդները
...
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի
ծավալը
...
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....
...
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....
...
12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
...
- 12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների
ուսումնամեթոդական քարտ.....
...
- 12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական
քարտ.....
...
- 12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....
...
14. Գնահատում.....
...
14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....
...
- 14.2. Հարցաշար.....
...
- 14.3. Գնահատման չափանիշներ.....
...
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....
...

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Մանկավարժություն» դասընթացը կարևորվում է դաստիարակության և ուսուցման բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործնթացում, ներառված է կրթական ծրագրերի ուսումնական պլանի «Մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն

Օգնել ապագա ուսուցիչներին ձեռք բերելու մանկավարժական տեսական գիտելիքներ և ձևավորել անհրաժեշտ կարողություններ և հմտություններ:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են .

1. Սովորողներին զինել մանկավարժության օբյեկտի, առարկայի, և կատեգորիաների իմացությամբ :

2. զիտելիքներ տալ անձի զարգացման և ձևավորման գործնթացի մասին, հենվելով տարիքայի առանձնահատկությունների վրա:

3. Ձևավորել մանկավարժական գործնթացի արդյունավետ իրականացման կարողություններ և հմտություններ:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները /դասընթացները/.

«Մանկավաճություն» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների դպրոցական դասընթացներից ձեռք բերած գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների առկայությունը, ինչպես նաև «Տարիքային ֆիզալոգիա» և «Հոգեբանություն» առարկաների գիտելիքները:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կոմպետենցիաները.

«Մանկավարժություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

Գիտելիք

- մանկավարժության առարկան, հիմնական հասկացությունները, կարևորագույն խնդիրները,
- մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդները,
- անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործոնները,
- անձնավորության զարգացման տարիքային փուլերը,
- կրթության բովանդակության ընդհանուր բնութագիրը,
- ուսուցման գործընթացի էությունը,
- ուսուցման սկզբունքները,
- ուսուցման մեթոդները և միջոցները,
- ուսուցման կազմակերպման ձևերի էվոլյուցիոն զարգացումը,
- դասը որպես ուսուցման կազմակերպման հիմնական ձև,
- ուսուցման գործընթացի ախտորոշումն ու վերահսկումը,
- ուսուցման ժամանակակից մեթոդների ու տեխնոլոգիաների կիրառումը դպրոցում,
- դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը,
- դաստիարակության գործընթացի էությունը, առանձնահատկությունները,
- դաստիարակության օրինաչափությունները, սկզբունքները,
- դաստիարակության մեթոդները և կազմակերպման ձևերը,
- դաստիարակության բաղադրամասերը,
- դպրոցավարություն,
- տնօրենի գործառույթները
- դպրոցում գործող խորհուրդները:
-

Հմտություն

- ներկայացնել մանկավարժության հիմնական հասկացությունները,
- արդյունավետ օգլուել մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդներից,
- իմաստավորել անձի զարգացման գործոնները,
- իմաստավորել անձի զարգացման տարիքային շրջափուլերը,
- իմաստավորել ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման օժանդակ ձևերը,
- ներկայացնել արդի գնահատման համակարգը,
- ներկայացնել ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաները,
- կարևորել ուսուցչին ներկայացվող կոմպետենցիաները,
- արագ կողմնորոշվել տարաբնույթ դաստիարակչական իրավիճակներում,
- տիրապետի մանկավարժական տեխնիկային,
- տիրապետի դպրոցի կառավարման հիմունքներին:

Կարողունակություն

- մանկավարժության հիմնական հասկացությունների բնութագրմանը,
- տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելուն
- ուսուցման և դաստիարակության մեթոդների ու տեխնոլոգիաների իմաստավորմանը,
- ուսուցման և դաստիարակության սկզբունքների իմաստավորմանը,
- տնօրենի, փոխտնօրենների, ուսուցիչ-դաստիարակի կոմպետենցիաների գաղափարագրմանը
- մանկավարժական վարպետությանը:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կրերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)

1. վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
2. կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն,
3. հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ,
4. մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
5. տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն,
6. մանկավարժական խնդիրների լուծում,
7. որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)

1. գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
2. հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
3. սովորելու ունակություն,
4. նոր իրավիճակներին հարմարվելու ունակություն,
5. նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն,
6. առաջնորդի հատկություններ,
7. ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,
8. նախագծեր մշակելու և դրանք կառավարելու ունակություն,
9. նախաձեռնողականություն և ձեռներեցույթյուն,
10. որակի կարևորության գիտակցում,

հաջողության ձգուում:

Բ)Մարդկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

1. դրսնորել մասնագիտության պատմության և հիմունքների իմացություն,
2. հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
3. համապատասխան համատեքսուում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվությունը,
4. ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
5. հասկանալ և օգտագործել քննադատական վերլուծության տեսությունների զարգացման մեթոդները,
6. կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,
7. ցուցաբերել ուսումնասիրման ոլորտում հետազոտությունների որակի իմացություն,
8. հասկանալ գիտական տեսությունների ստուգման փորձարարական դիտարկիչ միջոցների արդյունքները:

9. դրսնորել ժամանակակից խոր զիտելիքներ մասնագիտական ոլորտում,
10. քննադատորեն գնահատել և մեկնարանել տեսության ու պրակտիկայի նորագույն ձեռքբերումները,
11. տիրապետել ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանալ մեկնարանել հետազոտության արդյունքները,
12. ունակ լինել ուրույն, թեկուց և փոքր ներդրում կատարելու տվյալ առարկայական ոլորտում,
13. ցուցաբերել ինքնուրույնություն և ստեղծագործական մոտեցում տվյալ առարկայական ոլորտում գործունեություն ծավալելիս,
14. տիրապետել տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

Դասընթացի ընթացքում կիրականանա ծրագրի ավարտական պահանջներով նախատեսված հետևյալ ուսուցչական կոմպետենցիաների զարգացումը՝

1. հանձնառություն սովորողների առաջադիմության և ձեռքբերումների նկատմամբ (**Ու1**),
2. ուսուցման ժամանակակից մեթոդները և տեխնոլոգիաները ուսումնասիրելու, ներդնելու կարողություն (**Ու2**),
3. առարկայական զիտելիքներին տիրապետելու կարողություն (**Ու4**),
4. ուսուցման բարենպաստ միջավայր ստեղծելու կարողություն (**Ու5**),
5. ժամանակը արդյունավետ օգտագործելու հմտություն (**Ու6**),
6. սեփական գործունեության արդյունքները գնահատելու և վերլուծելու կարողություն (**Ու7**),
7. մասնագիտական կատարելագործման անհրաժեշտության զիտակցում (**Ու8**),
8. համագործակցության միջոցով միջառարկայական խնդիրներ լուծելու կարողություն (**Ու9**),

Առարկայի ուսուցման գործընթացը ուղղված է հետևյալ ընդհանուրական միջանձնային կոմպետենցիաների (այսուհետ ՄԶԿ) ձևավորմանը:

1. քննադատական վերլուծության և ինքնարքննադատման ունակություն,
2. թիմային աշխատանք,
3. միջանձնային ունակություններ,
4. միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն,
5. այլ ոլորտների փորձագետների հետ շփվելու ունակություն,
6. բազմաձևության և բազմամշակութայնության ընդունում,
7. միջազգային միջավայրում աշխատելու ունակություն,
8. բարոյական արժեքներ:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Մանկավարժություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մանկավարժության մասնագիտական գործունեության ընթացքում, գիտահետազոտական լաբորատորիաներում աշխատելու, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և ուսումնադասադիարակչական գործունեության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	5 կրեդիտ/150 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն	40	
Գործնական աշխատանք		
Սեմինար պարապմունք	30	
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	80	
Ընդամենը	150	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրազումարային քննություն)	քննություն	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

- Դասախոսություն
- Գործնական, լաբորատոր աշխատանք
- Ինքնուրույն աշխատանք

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵:

- **Ուսումնական աշխատանք** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էռությունը՝ հենվելով գրական աղյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացնել կատարել:

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացնել կատարել:

- **Վլոր սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի , ուհամադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավելու և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարրեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում որանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Բնոնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տեսոր** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Մանկավարժական խնդիր-առաջարքանքներ**, իրավիճակներ –պրոբլեմային իրավիճակ է, որն առաջանում է աշակերտների, աշակերտի և ուսուցչի, ուսուցչի և ծնողի միջև փոխհարաբերությունների ընթացքում:

8. Դասավանդման մեթոդներներն են⁶՝ դասախոսության տարրեր ձևեր / դասախոսություններկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում և այլն /
9. Ուսումնառության մեթոդներն են⁷՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սիեմաների կազմում:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների			
		Դասընտառություն	Ժապարհանք	Ճշգրտողական	Ճշտողական
1.	Ուսուցչի մասնագիտությունը	2		2	
2.	Մանկավարժության առաջացումը. օբյեկտը, առարկան և խնդիրները	4		2	
3.	Անձնավորության զարգացման գործընթացը	4		2	
4.	Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ	4		2	
5.	Ուսուցման գործընթացի էռությունը, սկզբունքները	4		2	
6.	Ուսուցման մեթոդները	4		2	
7.	Դաստիարակության գործընթացի էռությունը	4		2	
8.	Դաստիարակության սկզբունքները	2		2	
9.	Դաստիարակության մեթոդները	4		4	
10.	Աշակերտական կոլեկտիվի ձևավորումը	2		2	
11.	Բարոյական դաստիարակություն	2		2	
12.	Աշխ., ֆիզ., գեղ., սեռ. և այլ դաստիարակություններ	2		4	
13.	Դպրոցի կառավարման հիմունքներ	2		2	

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

ԸՆԴԱՄԵՆԸ	40	30	
----------	----	----	--

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Յու. Ամիրջանյան, Ա. Ա. Սահակյան, Մանկավարժություն,	Ե.2004
2.	Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա. Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն	
3.	Գ. Ե. Ղույումյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք	Ե. 2005
4.	Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2,	Ե. 1986
5.	Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ,	Ե.1976
6.	Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ,	Ե.1999
7.	Լեռնտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները,	Ե. 1968
8.	А. С. Макаренко, Педагогическая по эма,	М. 1979
9.	Сластенин В. А., Исаев И. Ф., Мищенко А. И., Шиянов Е. Н., Педагогика,	М., 2004
10.	И. П. Подласый, Педагогика,	М. 2003

11.	Б. П. Ес ирова, Основы дидактики,	M. 1967
12.	КрывШенко . л. П Педагогика	M. 2005
13.	А.С. Агафонова «Практикум по общей педагогике»	Москва, Санкт-Петербург 2003

Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)

1.	Յան Ամսո Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա»,	Երևան, 1962թ.
2.	Ժ.Ժ. Ռուստ «Էմիլ կամ դաստիարակության մասին», 2 հատոր,	Երևան, 1960թ.,1962թ.,
3.	Դ. Ուշինսկի «Մանկավարժական ընտիր երկերե, 2 հատոր,	Երևան, 1958թ., 1959թ.
4.	Խ. Աբովյան «Պատմություն Տիգրանի կամ բարոյական խրատներ հայ մանուկներինե	
5.	Մանուկ Մկրտչյան՝ ՀՀ կրթակարգը և պետական չափորոշիչները,	Երևան,2004
6.	Ա.Ա.Մանուկյան, Մ.Ա.Մանուկյան, Մանկավարժական տեխնիկա և տեխնոլոգիա	Երևան, 2000
7.		

Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)

1.		
2.		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.	Մանկավարժության առաջացումը. օբյեկտը, առարկան և մեթոդները	1.Մանկավարժության ծագումն ու զարգացումը, օբյեկտը, առարկան,	4	ՂԳ 1,2,3,4,9,11,

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՂԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		խնդիրները 2.Մանկավարժության հիմնական հասկացությունները, գիտահետազոտական մեթոդները		
2.	Անձնավորության գործընթացը	Ճառանգականություն, միջավայր, դաստիարակություն: Տարբեր տարիքային խմբերի ընդհանուր բնույթազրելք: Տարիքային շրջաբաժանումը ժամանակակից մանկավարժության մեջ	4	ՊԳ 1,2,3,4,5,7,9,10,ԼԳ 2
3.	Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ	Դաստիարակության նպատակի վերաբերյալ դասական մանկավարժների մոտեցումները	2	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,
4.	Ուսուցման գործընթացի Էռլթյունը, սկզբունքները	Դիդակտիկայի առարկան, խնդիրները, հիմնական հասկացությունները: Ուսուցման գործընթացի գործառույթները	4	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,11,ԼԳ 1,3
5.	Ուսուցման մեթոդները	Ուսուցման մեթոդներ, դասակարգումը, խոսքային, գործնական և զննական մեթոդներ	4	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,11, ԼԳ1,3
6.	Դաստիարակության գործընթացի Էռլթյունը	1.Դաստիարակության ծագումը, հասարակական-պատմական բնույթը: Դաստիարակության իմաստները,	4	ՊԳ 1,2,3,4,9,12,ԼԳ2

		<p>վերադաստիարակություն, իֆքնադաստիարակություն, բնութագրական հատկանիշները,</p> <p>Դաստիարակության գործընթացի հիմնական օրինաչափությունները; Դաստիարակության գործընթացի շարժիչ ուժերը: Դաստիարակության գործընթացի հիմնական առանձնահատկությունները</p>		
7.	Դաստիարակության սկզբունքները	<p>Դաստիարակչական գործընթացի սկզբունքները, դրանց ներկայացվող պահանջները:</p> <p>Մարդասիրություն, բնահարմարություն, տարիքի հաշվառում, ներգործությունների միասնություն, սկզբունքներին ներկայացվող պահանջները</p>	2	ՊԳ 1,2,3,4,9,13,
8.	Դաստիարակության մեթոդները	<p>Դաստիարակության մեթոդների ընդհանուր բնութագիրը:</p> <p>Ընդհանուր հասկացողություն դաստիարակության մեթոդների, հնարների և միջոցների մասին: Դաստիարակության մեթոդների կիրառման արդյունավետության պայմանները: Դաստիարակության</p>	4	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,

		մեթոդների ժամանակակից դասակարգումը:		
9.	Աշակերտական կոլեկտիվի ձևավորումը	Դաստիարակության ձևերը, կոլեկտիվի առանձնահատկություններ, զարգացման փուլեր, միջանձնային հարաբերություններ, հեռանկարային գծեր, զուգահեռ ներգործություն	2	ՊԳ 1,2,3,4,8,9,10,
10.	Բարոյական դաստիարակություն	Հասկացողություն բարոյական դաստիարակության մասին: Բարոյական դաստիարակության նպատակը, խնդիրները և բովանդակությունը: Բարոյական դաստիարակության ուղիներն ու միջոցները: Բարոյական զգացմունքների դաստիարակումը: Աշակերտների սեռական դաստիարակություն:	2	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,ԼԳ4
11.	Աշխ., ֆիզ., գեղ., սեռ. և այլ դաստիարակություններ	Հասկացողություն գեղագիտության և գեղագիտական դաստիարակության մասին: Գեղագիտական դաստիարակության խնդիրները և բովանդակությունը: Գեղագիտական դաստիարակության մեթոդները և միջոցները: Ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես գեղագիտական դաստիարակության միջոց:	6	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,

		<p>Ստեղծագործական ընդունակությունների զարգացումը և գեղագիտական գործունեության կազմակերպումը:</p> <p>Աշխատանքային դաստիարակության հիմնական խնդիրները, բովանդակությունը: Աշակերտների աշխատանքային գործունեության կազմակերպումը:</p>		
12.	Դպրոցի կառավարման հիմունքներ	<p>Ժողովրդական կրթության կառավարման ու դեկավարման ընդհանուր հիմունքներ: Դպրոցի ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի դեկավարումը: Ուսուցիչը դպրոցի կառավարման համակարգում: Աշխատանքների պլանավորում, դեկավարման ոճեր</p>	2	ՊՊ 1,2,3,4,9,10,

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Թեսա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Մուգիսն ձևը	Գրականություն ¹⁰
1.					
2.	Անձնավորության ձևավորման գործընթացը	Անձնավորության էությունը: Զարգացում և ձևավորում: Անձնավորության ձևավորման գործոնները: Զարգացման տարիքային պարբերացումը:	2	Ռեֆերատների ընթերցում և քննարկում	ՊԳ 1,2,3,4,5,7,9,13,
3.	Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ	Հասկացություն նպատակի մասին: Դաստիարակության նպատակի պատմական զարգացումը և ներդաշնակության էությունը:	2	Բնքնուրույն ուսումնասիրություններ	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,
4.	Ուսուցման գործընթացի էությունը, սկզբունքները	ՈՒսուցման էությունը և մեթոդաբանական հիմքերը: Դասավանդման էությունը: Ուսուցման գործընթացի գործառույթները:	2	Ռեֆերատների քննարկում, քարտեզագրման մեթոդով աշխատանք	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,11,12ԼԳ1

¹⁰ Հատ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր՝՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		Ուսուցման գործընթացի շարժիչ ուժերը Գիտելիքների յուրացման համակարգը:		
5.	Ուսուցման մեթոդները	Ուսուցման մեթոդների էռովյունը և դասակարգումը: Խոսքային մեթոդներ, զննական մեթոդներ, գործնական մեթոդներ	2	Սխեմայով կազմել մեթոդները
6.	Դաստիարակության գործընթացի էռովյունը	Դաստիարակության էռովյունը և առանձնահատկությունները, շարժիչ ուժերը, օրինաչափությունները, դաստիարակվածության չափանիշները:	4	Հարցում, ինքնաստուգում
7.	Դաստիարակության սկզբունքները	Սկզբունք տերմինի սահմանումը: Դաստիարակության սկզբունքներին ներկայացվող պահանջները: Ակզենտները որպես համակարգ:	2	Աղյուսակներով աշխատանք
8.	Դաստիարակության մեթոդները	Հասկացություն մեթոդի և հնարի մասին, դրանց հարաբերակցությունը: Մեթոդների բնութագիրը:	4	Խմբային աշխատանք

9.	Աշակերտական կոլեկտիվի ձևավորումը	Կոլեկտիվի սահմանումը: Կոլեկտիվի կառուցվածքը: Կոլեկտիվի ձևավորման փուլերը և զարգացման հեռանկարային գծերը: Կոլեկտիվ և անձնավորություն:	2	ՊԳ 1,2,3,4,8,9,10,	
10.	Բարոյական դաստիարակություն	Բարոյականություն և բարոյական դաստիարակություն: Բարոյական դաստիարակության բարոյագիտական հիմքերը: Բարոյագիտական նպատակը, խնդիրները, ուղիները և միջոցները:	2	Ռեֆերատների քննարկում, ինքնաստուգում	ՊԳ 1,2,3,4,9,10,ԼԳ 2,4
11.	Աշխ., ֆիզ., գեղ., սեռ. և այլ դաստիարակություններ	Հասկացողություն գեղագիտության և գեղագիտական դաստիարակության մասին: Գեղագիտական դաստիարակության խնդիրները և բովանդակությունը: Գեղագիտական դաստիարակության մեթոդները և միջոցները: Ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես գեղագիտական դաստիարակության միջոց: Ստեղծագործական ընդունակությունների զարգացումը և գեղագիտական գործունեության կազմակերպումը: Աշխատանքային դաստիարակության հիմնական խնդիրները, բովանդակությունը: Աշակերտների աշխատանքային գործունեության կազմակերպումը:	4		
12.	Դպրոցի հիմունքներ	Ծոլովրդական կրթության կառավարման ու դեկավարման ընդհանուր հիմունքներ: Դպրոցի ուսումնարաստիարակչական	2		

		աշխատանքի դեկավարումը: Ուսուցիչը դպրոցի կառավարման համակարգում: Աշխատանքների պլանավորում, դեկավարման ոճեր			
--	--	--	--	--	--

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Մունզման ձևը	Գրականություն ¹¹
1.	Մանկավարժության առաջացումը. օբյեկտը, առարկան և խնդիրները				
2.	Անձնավորության զարգացման գործընթացը				
3.	Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ				
4.	Ուսուցման գործընթացի Էռլեյունը, սկզբունքները	Ուսուցման կրթական զարգացնող և դաստիարակող գործառույթները և դրանց իրականացումը:			ՊԳ 1,2,3,4,9,10,12,ԼԳ2,4
5	Ուսուցման մեթոդները	Մեթոդների և հնարների փոխակապակցվածությունը դասի ընթացքում, տեխնիկական միջոցների կիրառումը:			ՊԳ 1,2,3,4,9,10,12,ԼԳ2,4
6	Դաստիարակության գործընթացի Էռլեյունը	Դպրոցականների գիտական աշխարհայացքի ձևավորումը, աշխատանքի բովանդակությունը և			ՊԳ 1,2,3,4,9,10,11,12,ԼԳ2,4

¹¹ Հատ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր՝՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն4

		մեթոդները:		
7	Դաստիարակության սկզբունքները	Դասդեկադան ժամի բովանդակությունը		ՊԳ 1,2,3,4,9,11,12,ԼԳ2,
8	Դաստիարակության մեթոդները	Բարոյական, եկոլոգիական դաստիարակությունը. Կիրառվող մեթոդները:		ՊԳ 1,2,3,4,9,10,11,12,ԼԳ2,
9	Աշակերտական կոլեկտիվի ծնավորումը			
10	Բարոյական դաստիարակություն			
11	Աշխ., ֆիզ., գեղ., սեռ. և այլ դաստիարակություններ			
12	Դպրոցի կառավարման հիմունքներ			
13				

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹²	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹³

¹² Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹³ Հստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

1.	Դասընթացն ավելի մատչելի դարձնելու նպատակով առաջակում ենք խնդիր առաջարրանքներ, տարբեր իրավիճակներ, որոնց պատասխանները հնարավորություն են տալիս ստուգելու ուսանողի ձեռք բերած զիտելիքները և այն կիրառելու հնարավորությունները					Լ.Գ.6
2.	Առաջարկում ենք նաև ներկայացնել տարբեր ֆիլմերի, ստեղծագործությունների դաստիարակչական արժեքները/ըստ ցանկության/					
3.						

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹⁴

Ուսուրսի անվանումը	Ուսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հասուլ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	

¹⁴ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

U _{JL}	
-----------------	--

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկան հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաշափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգաքննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁵:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացը գնահատվում է կիսամյակի ընթացքում՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է քննությունով:

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

¹⁵«Կանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

ՀԱՐՑԱՅՈՒՑԱԿ

1. Մանկավարժության առարկան և խնդիրները
2. Մանկավարժության հիմնական հասկացությունները
3. Դաստիարակությունը որպես հասարակական երևոյթ: Նրա օրինաչափությունները
4. Մանկավարժական գիտության մեթոդաբանական հիմունքները
5. Մանկավարժության կապը փիլիսոփայության, սոցիոլոգիայի, հոգեբանության, ֆիզիոլոգիայի և այլ գիտությունների հետ
6. Գիտամանկավարժական հետազոտության մեթոդները
7. Անձի զարգացման շարժիչ ուժերը և օրինաչափությունները
8. Գործունեության և հաշորդակցման դերը անձի զարգացման մեջ
9. Անձի զարգացման և ձևավորման գործոնները
10. Անձը որպես դաստիարակության օբյեկտ և սուբյեկտ
11. Դաստիարակություն, ինքնադաստիարակություն, վերադաստիարակություն հասկացությունները և դրանց փոխկապվածությունը
12. Տարիքային փուլերը դպրոցականի անձնավորության զարգացման մեջ, դրանց բնութագրումը
13. Դաստիարակության նպատակի պրոբլեմը մանկավարժական գիտության մեջ
14. Անձի համակողմանի զարգացման խնդիրներն ու բովանդակությունը
15. Դաստիարակության գործնքացի կառուցվածքը, նրա երկկողմանի բնույթը
16. Դաստիարակության հիմնական օրինաչափություններն ու շարժիչ ուժերը
17. Դաստիարակության հիմնական սկզբունքները
18. Մտավոր դաստիարակություն, տեղը անձի համակողմանի զարգացման մեջ
19. Գեղագիտական դաստիարակության տեղը անձի համակողմանի զարգացման մեջ
20. Բարոյական դաստիարակության տեղը անձի համակողմանի զարգացման մեջ
21. Ֆարոյական դաստիարակության տեղը անձի համակողմանի զարգացման մեջ
22. Փիզիկական և աշխատանքային դաստիարակության տեղը անձի համակողմանի զարգացման մեջ
23. Հասկացություն դաստիարակության մեթոդների և նրանց դասակարգման մասին
24. Դաստիարակության մեթոդների ընտրության արդյունավետ պայմանները
25. Անձի հասարակական գիտակցությունը ձևավորող մեթոդներ
26. Անձի գործունեության կազմակերպման և հասարակական վարքի ձևավորման մեթոդներ
27. Գործունեության և վարքի խթանման ու գնահատման մեթոդները
28. Կոլեկտիվի զարգացման փուլերը: Հեռանկարային գծերի համակարգը
29. Աշխարհայացքի ձևավորումը մանկավարժական գործնքացում
30. Դասդեկի աշխատանքի փունկցիաները, բովանդակությունը, ձևերը
31. Դպրոցականների բնապահպան դաստիարակություն
32. Արտադպրոցական և արտադասարանային աշխատանքի կազմակերպման սկզբունքները, խնդիրները և բովանդակությունը
33. Երեխաների դաստիարակությունը ընտանիքում: Ընտանեկան դաստիարակության արդյունավետության պայմանները
34. Հասկացություն դիդակտիկայի մասին: Դիդակտիկայի հիմնական հասկացությունները
35. Հասկացություն ուսուցման գործնքացի մասին, նրա կառուցվածքը
36. Ուսուցման գործնքացի փունկցիաները: Նրանց փոխմիասնությունը

37. Ուսուցչի գործունեության կառուցվածքը ուսումնական գործընթացում
38. Յուրացման գործընթացի կառուցվածքը
39. Ուսուցման տեսակները, դրանց բնութագրումը
40. Ուսուցման գործընթացի մեթոդաբանական հիմունքները
41. Ուսուցման գործընթացի շարժիք ուժերն ու օրինաչափությունները
42. Ուսուցման սկզբունքների և կանոնների բնութագրությունը
43. Ուսուցման գիտականությունը
- 44.Գիտակցականության և ակտիվության սկզբունքի դերը ուսուցման մեջ
45. Սիստեմատիկության և հաջորդականության սկզբունքը
46. Զննականությունն ուսուցման մեջ
47. Գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների կայունության սկզբունքը
48. Ուսուցման մատչելիության սկզբունքը և իրականացման կանոնները
49. Հասկացություն կրթության բովանդակության մասին, նրա որոշման գիտական հիմունքները
50. Ուսումնական պլան, ծրագիր, դասագիրք
51. Միջառարկայական և ներառարկայական կապերի կենսագործման նշանակությունը
52. Ընդհանուր հասկացություն ուսուցման մեթոդների և հնարների մասին, նրանց դասակարգումը
53. Ուսուցման խոսքային մեթոդներ
54. Ուսուցման զննական մեթոդներ
55. Ուսուցման գործնական մեթոդներ
56. Հասկացություն ուսուցման կազմակերպման ձևերի մասին
57. Դասը որպես ուսումնական գործընթացի կազմակերպման հիմնական ձև: Դասի տիպարանությունն ու կառուցվածքը
58. Ուսուցչի նախապատրաստվելը դասին: Թեմատիկ և համրայա պլանավորում
59. Ուսումնական էքսկուրսիաները, տեսակները, նշանակությունը: Անցկացման մեթոդիկան
60. Դասի արդյունավետության բարձրացման ուղիները ժամանակակից դպրոցում
61. Տնային ուսումնական աշխատանքի կազմակերպումը
62. Ուսման մեջ ետ մնալու պատճառները և նրանց հաղթահարման ուղիները
63. Աշակերտների գիտելիքների գնահատումը: Գնահատման նորմերը, տարբեր մոտեցումներ գնահատման նկատմար
64. Կրթության համակարգի դեկավարման կառուցվածքը
65. Մանկավարժական վարպետության կառուցվածքը, ձևավորումը
66. Ներդարձական դեկավարումը, սկզբունքները, բովանդակությունը, մեթոդներն ու ձևերը
67. Դպրոցի ուսումնադասատիարակչական գործընթացի պլանավորումը
68. Սովորողների տնտեսագիտական դաստիարակությունը
69. Ուսուցման տեխնոլոգիա
70. Դաստիարակության տեխնոլոգիա:

14.4. Գնահատման չափանիշները¹⁶.

- Տեսական գիտելիքները.....:
- Գործնական աշխատանքները.....:
- Սեմինար պարապմունքները.....:
- Լաբորատոր աշխատանքները.....:
- Ինքնուրույն աշխատանքը.....:

¹⁶ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՍԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ ՀԼԳ 011401.19.6

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2024

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/թ132 Մանկավարժություն			
Դասընթացին հասուլացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ կուրս 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	70	Դասախոսություն	40
			Սեմինար	30
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	80		
	Ընդամենը	150		
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Օգնել ապագա ուսուցիչներին ձեռք բերելու մանկավարժական տեսական գիտելիքներ և ձևավորել անհրաժեշտ կարողություններ և հմտություններ:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <ul style="list-style-type: none"> մանկավարժության առարկան, հիմնական հասկացությունները, կարևորագույն խնդիրները, մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդները, անձնավորության զարգացման և ձևավորման գործոնները, անձնավորության զարգացման տարիքային փուլերը, կրթության բովանդակության ընդհանուր բնութագիրը, ուսուցման գործքնթացի էությունը, ուսուցման սկզբունքները, ուսուցման մեթոդները և միջոցները, ուսուցման կազմակերպման ձևերի էվոլյուցիոն զարգացումը, դասը որպես ուսուցման կազմակերպման հիմնական ձև, ուսուցման գործքնթացի ախտորոշումն ու վերահսկումը, ուսուցման ժամանակակից մեթոդների ու տեխնոլոգիաների կիրառումը դպրոցում, դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը, 			

	<ul style="list-style-type: none"> • դաստիարակության գործընթացի էությունը, • առանձնահատկությունները, • դաստիարակության օրինաչափությունները, • սկզբունքները, • դաստիարակության մեթոդները և կազմակերպման ձևերը, • դաստիարակության բաղադրամասերը, • դպրոցավարություն, • տնօրենի գործառույթները • դպրոցում գործող խորհուրդները: • <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ներկայացնել մանկավարժության հիմնական հասկացությունները, • արդյունավետ օգվածել մանկավարժության գիտահետազոտական մեթոդներից, • իմաստավորել անձի զարգացման գործոնները, • իմաստավորել անձի զարգացման տարիքային շրջափուլերը, • իմաստավորել ուսուցման և դաստիարակության կազմակերպման օժանդակ ձևերը, • ներկայացնել արդի զնահատման համակարգը, • ներկայացնել ուսուցման ժամանակակից տեխնոլոգիաները, • կարևորել ուսուցչին ներկայացվող կոմպետենցիաները, • արագ կողմնորոշվել տարաքնույթ դաստիարակչական իրավիճակներում, • տիրապետի մանկավարժական տեխնիկային, • տիրապետի դպրոցի կառավարման հիմունքներին: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • մանկավարժության հիմնական հասկացությունների բնութագրմանը, • տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելուն • ուսուցման և դաստիարակության մեթոդների ու տեխնոլոգիաների իմաստավորմանը, • ուսուցման և դաստիարակության սկզբունքների իմաստավորմանը, • տնօրենի, փոխտնօրենների, ուսուցչից-դաստիարակի կոմպետենցիաների զարգարացմանը • մանկավարժական վարպետությանը:
Դասընթացի բովանդակությունը	<p>ԹԵՍԱ 1Մանկավարժության առաջացումը, օբյեկտը, առարկան և խնդիրները</p> <p>Մանկավարժությունը որպես գիտություն դաստիարակության մասին, նրա ծագումն ու զարգացումը:</p> <p>Մանկավարժական հիմնական հասկացությունները:</p> <p>Մանկավարժական գիտության համակարգը: Մանկավարժության</p>

կապը հարակից գիտությունների հետ: Մանկավարժությունը որպես գիտություն և արվեստ: Ժամանակակից մանկավարժական տեսությունների ընդհանուր բնութագիրը:

Գիտամանկավարժական հետազոտության մեթոդոլոգիան և մեթոդները:

Մանկավարժական հետազոտությունների մեթոդաբանական հիմքը: Գիտամանակվարժական հետազոտության մեթոդների ընդհանուր բնութագիրը: Մեթոդների դասակարգումն ըստ բովանդակության և ձևի:
Գիտամանկավարժական հետազոտությունների մեթոդների կատարելագործման ուղիները:

ԹԵՍԱ2. Անձնավորության զարգացման գործընթացը:

«Զարգացում» և «Դաստիարակություն» հասկացությունների բնորոշումը: Դաստիարակության դերը և տեղը անձի ձևավորման գործոնների համակարգում: Հասարակական միջավայր: Դերը անձի ձևավորման գործում: Հասկացողություն տարիքի և տարիքային առանձնահատկությունների մասին: Տարիքային պարբերացում: Առանձին տարիքի դպրոցականների զարգացման առանձնահատկությունները:

Համակողմանի կրթությունը և անձնավորության դաստիարակությունը:

Դաստիարակության նպատակի հիմնախնդիրը մանկավարժության պատմության մեջ: Համամարդկային դաստիարակության ծրագիրը: Անձնավորության դաստիարակության խնդիրները և բովանդակությունը:

ԹԵՍԱ3. Ուսուցման գործընթացի էությունը, սկզբունքները

Հասկացողություն դիդակտիկայի մասին: Ուսուցման տեսության մեթոդաբանական հիմքը: Ուսուցման գործընթացի հիմնական օղակները: Ուսուցման գործընթացի հիմնական օրինաչափությունները:

Ուսուցման սկզբունքները:

Հասկացողություն ուսուցման սկզբունքների և կանոնները մասին: Զննողականության սկզբունքը: Գիտակցության, ակտիվության և ինքնուրույնության սկզբունքը:
Համակարգվածության և հաջորդականության սկզբունքը:
Գիտելիքների կայունության սկզբունքը: Մատչելիության սկզբունքը:
Ուսուցման սկզբունքների միասնությունը:

ԹԵՍԱ 4. Ուսուցման մեթոդները:

Հասկացողություն ուսուցման մեթոդների մասին: Ուսուցման մեթոդներին ներկայացվող պահանջները: Ուսուցման մեթոդների ժամանակակից դասակարգումը: Դրոբելմային ուսուցման մեթոդները: Ծրագրավորված ուսուցման էությունն ու մեթոդները: Գիտելիքների ստուգման և զնահատման մեթոդները:

ԹԵՍԱ 5.

Ուսուցման կազմակերպման ձևերը, կրթության համակարգը

Հասկացողություն ուսուցման կազմակերպման ձևերի մասին, նրանց պատմական զարգացումը: Դասը որպես ուսուցման կազմակերպման հիմնական ձև: Դասերի տիպաբանությունը և կառուցվածքը: Ուսուցչի նախապատրաստումը դասին: Թեմատիկ և համդապայա պլանավորում: Ուսումնական էքսկուրսիաներ, նրանց տեսակները, նշանակությունը և անցկացման մեթոդիկան: Տնային ուսումնական աշխատանքները, դրանց հանձնարարմանը և կատարմանը ներկայացվող մանկավարժական պահանջները:

Ուսուցման բովանդակությունը: Հասկացողություն կրթության բովանդակության մասին: Կրթության բովանդակության ձևերը: Կրթության բովանդակության որոշման գիտական հիմունքները: Միջառարկայական և ներառարկայական կապերը: Ուսումնական պլանների, ծրագրերի և դասագրքերի բնութագիրը:

ԹԵՍԱ 6. Դաստիարակության գործընթացի Էությունը

Դաստիարակության տեսությունը որպես մանկավարժական գիտության բաղկացուցիչ մաս: Դաստիարակության գործընթացի հիմնական օրինաշափությունները; Դաստիարակության գործընթացի շարժիչ ուժերը: Դաստիարակչական գործընթացի արդյունավետության բարձրացման ուղիները: Դաստիարակչական գործընթացի սկզբունքները, դրանց ներկայացվող պահանջները:

ԹԵՍԱ 7. Դաստիարակության մեթոդների ընդհանուր բնութագիրը:

Ընդհանուր հասկացողություն դաստիարակության մեթոդների, հնարքների և միջոցների մասին: Դաստիարակության մեթոդների կիրառման արդյունավետության պայմանները: Դաստիարակության մեթոդների ժամանակակից դասակարգումը:

	<p>ԹԵՄԱ 8 Կոլեկտիվի սահմանումը: Կոլեկտիվի կառուցվածքը: Կոլեկտիվի ձևավորման փուլերը և զարգացման հեռանկարային գծերը: Կոլեկտիվ և անձնավորություն:</p> <p>ԹԵՄԱ9 Բարոյական դաստիարակություն:</p> <p>Հասկացողություն բարոյական դաստիարակության մասին: Բարոյական դաստիարակության նպատակը, խնդիրները և բովանդակությունը: Բարոյական դաստիարակության ուղիներն ու միջոցները: Բարոյական զգացմունքների դաստիարակումը: Աշակերտների սեռական դաստիարակություն:</p> <p>ԹԵՄԱ10.Գեղագիտական դաստիարակություն:</p> <p>Հասկացողություն գեղագիտության և գեղագիտական դաստիարակության մասին: Գեղագիտական դաստիարակության խնդիրները և բովանդակությունը: Գեղագիտական դաստիարակության մեթոդները և միջոցները: Ֆիզիկական կոլտուրան և սպորտը որպես գեղագիտական դաստիարակության միջոց: Ստեղծագործական ընդունակությունների զարգացումը և գեղագիտական գործունեության կազմակերպումը:</p> <p>ԹԵՄԱ11. Աշխատանքային և այլ դաստիարակությունների հիմնախնդիրը մանկավարժության մեջ: Աշխատանքային դաստիարակությունը անձի համակողմանի կրթության և դաստիարակության գործում: Աշխատանքային դաստիարակության հիմնական խնդիրները, բովանդակությունը: Աշակերտների աշխատանքային գործունեության կազմակերպումը: Աշխատանքային դաստիարակությունը ֆիզիկական դաստիարակության համակարգում: Դպրոցականների պրոֆեսիոնալ կողմնորոշումը և աշխատանքային դաստիարակությունը</p> <p>ԹԵՄԱ12. Դպրոցի կառավարման հիմունքներ</p> <p>Ծողովրդական կրթության կառավարման ու դեկավարման ընդհանուր հիմունքներ: Դպրոցի ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի դեկավարումը: Ուսուցիչը դպրոցի կառավարման համակարգում:</p>
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Բանավոր հարցում, կամ գրավոր երկու եղանակն էլ ընդունելի են, իսկ կոնկրետությունը կորոշվի

	Ակտուանառության ընթացքում, կապված մի քանի գործոնների հետ	
Գրականություն	Յու. Ամիրջանյան, Ս. Ս. Սահակյան, Մանկավարժություն,	Ե.2004
	Ն. Ե. Կովալյով, Բ. Ֆ. Ռայսկի, Ն.Ա.Սորոկին, Մանկավարժության ներածություն	
	Գ. Ե. Ղույումյան, Մանկավարժություն, 1,2 գիրք	Ե. 2005
	Յու. Կ. Բաբանսկի, Մանկավարժություն, հատոր 1-2,	Ե. 1986
	Վ. Ա. Կրուտեցկի, Մանկավարժական հոգեբանության հիմունքներ,	Ե.1976
	Ս. Պ. Մանուկյան, Մանկավարժական ընդհանուր հիմունքներ,	Ե.1999
	Լենտև, Հոգեկանի զարգացման պրոբլեմները,	Ե. 1968
	А. С. Макаренко, Педагогическая по эма,	М. 1979
	Сластенин В. А., Исаев И. Ф., Мищенко А. И., Шиянов Е. Н., Педагогика,	М., 2004
	И. П. Подласый, Педагогика,	М. 2003

	Լր. Գրակ.	
	Յան Ամոս Կոմենսկի «Մեծ դիդակտիկա»,	Երևան, 1962թ.
	Ժ.Ժ. Ռուստ «Էմիլ կամ դաստիարակության մասինե, 2 հատոր,	Երևան, 1960թ., 1962թ.,
	Դ. Ուշինսկի «Մանկավարժական ընտիր երկերե, 2 հատոր,	Երևան, 1958թ., 1959թ.
	Խ. Արովյան «Պատմություն Տիգրանի կամ բարոյական իրատներ հայ մանուկներինե	
	Մանուկ Մկրտչյան 'ՀՀ կրթակարգը և պետական չափորոշիչները',	Երևան, 2004
	Ա.Ա.Մանուկյան, Մանկավարժական տեխնիկա և տեխնոլոգիա	Երևան, 2000